

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 26.06.2025
Sayı: 1250

10/2853

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Şanlıurfa ilinde uzun yıllardır devam eden kamu hizmeti yetersizliklerinin, bölgesel kalkınma alanındaki eşitsizliklerin, altyapı ve tarıma dayalı üretim sorunlarının, kamu idarelerinin 'hizmet sunumundaki aksaklıklarının nedenlerinin ve sonuçlarının kapsamlı biçimde araştırılarak tespit edilmesi; bu sorunlara yönelik kalıcı ve bütüncül çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98. Maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.
23.06.2025

Av.Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Ömer Fethi Özner
Rize MV

Tahsin Ocaklı
Rize MV

Seyit Torken
Ordu MV.

A. Tuncay Özkan
Izmir MV.

Nurhayat Altın Kayseri
Bursa

Cemal Enginyurt
İstanbul

Ali Özdoğan
K. Maraş MV

Şuair Özcan
İstanbul MV.

İl. E. S. S. S. S.
Jale Nur SÜLLÜ
Eskişehir MV.

Vecdi Rindin
Kocaeli MV

Fahri Özkan
Kocaeli MV

Ali Karanlık
Uşak MV

Nail ÇİLER
Kocaeli MV

Utku Gökmen
Eskişehir MV

GEREKÇE

Şanlıurfa ili; Türkiye'nin en genç nüfusuna sahip şehirlerinden biri olup, tarımsal üretim kapasitesi, stratejik konumu ve GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi) gibi büyük kalkınma projelerine ev sahipliği yapması nedeniyle bölgesel kalkınmada kilit bir rol üstlenmektedir. Ancak bu potansiyele rağmen, Şanlıurfa kamu hizmetlerine erişim, altyapı yatırımları, eğitim ve sağlık imkânları gibi temel alanlarda ciddi yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Mevcut durum, Anayasa'da güvence altına alınan sosyal devlet ilkesi, kamu hizmetlerinde eşitlik ve bölgesel kalkınma hedefleriyle çelişmektedir.

Bölgedeki tarımsal üretimin verimliliği, sulama altyapısının eksikliği nedeniyle düşmüş, GAP kapsamında inşa edilen Atatürk Barajı'nın hemen yanı başında bulunan Hilvan, Bozova ve Suruç gibi ilçelerde çiftçiler susuzluktan dolayı üretimi terk etme noktasına gelmiştir. Elektrik dağıtımından sorumlu Dicle Elektrik (DEDAŞ) tarafından uygulanan uzun süreli ve sık kesintiler, sulama sistemlerini çalışamaz hale getirmekte, bu durum hem tarımsal üretimi baltalamakta hem de kırsal geçim kaynaklarını yok etmektedir.

İçme suyu temininde yaşanan kriz, Şanlıurfa halkının en temel insani ihtiyaçlardan mahrum bırakıldığını göstermektedir. Hilvan ilçesinde su şebekesi yetersizken, Suruç ve Bozova gibi bölgelerde yaz aylarında sıkça tankerle su taşınması yapılmakta, köylerde insanlar baraj gölünün hemen dibinde yaşamasına rağmen temiz içme suyuna erişememektedir. Bu durum insan onuruna ve kamu hizmetlerinde hakkaniyet ilkesine aykırıdır.

Eğitim hizmetleri açısından da Şanlıurfa Türkiye ortalamasının gerisinde kalmaktadır. Öğretmen açığı, ikili eğitim uygulamaları, taşınmalı eğitimden kaynaklanan erişim sorunları ve fiziki altyapı yetersizlikleri nedeniyle bölgedeki öğrenciler, anayasal eğitim hakkına eşit şekilde erişememektedir. Özellikle kırsal mahallelerde okul binalarının yetersizliği ve bazı okulların hâlâ konteyner sınıflarda eğitim vermesi, eşitsizliği derinleştirmektedir.

Şehir içi ve şehirler arası ulaşım açısından ciddi bir altyapı eksikliği söz konusudur. Şanlıurfa merkez ile ilçeler arasında belediye otobüsü hizmeti sunulmamakta, bu durum vatandaşların hastane, okul, kamu kurumlarına ulaşımını zorlaştırmaktadır. Viranşehir gibi büyük ilçelerde çevre yolu dahi bulunmazken; Bozova ve Hilvan'da küçük sanayi siteleri altyapısız biçimde şehir merkezine sıkışmış, sanayi esnafının üretim ve istihdam olanakları sınırlanmıştır.

Kamu hizmetlerinin sunumunda yaşanan ihmalkârlık ve denetimsizlik de dikkat çekmektedir. TOKİ konutlarında yaşayan vatandaşlar temiz suya erişememekte, park, aydınlatma, temizlik gibi temel hizmetlerden yoksun bırakılmaktadır. CİMER'e yapılan şikâyet başvurularının ilgili kamu kurumu yerine doğrudan müteahhit yönetimlerine yönlendirilmesi, etkili bir denetim mekanizmasının olmadığını göstermektedir.

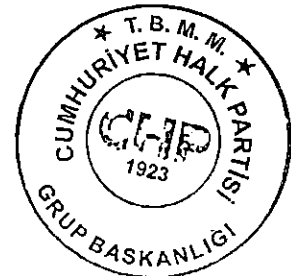

Sağlık hizmetlerine erişimde de ciddi eşitsizlikler mevcuttur. Merkez ilçelerde dahi MHRS (Merkezi Hekim Randevu Sistemi) üzerinden randevu almak güçleşmiş, kronik hastalar tedaviye ulaşamaz hale gelmiştir. Hilvan, Halfeti, Ceylanpınar gibi ilçelerde uzman hekim eksikliği, temel sağlık hizmetlerinin sunulmasını engellemekte, bu da halk sağlığını ciddi biçimde tehdit etmektedir.

Bütün bu tabloya ek olarak, genç nüfusun yoğun olduğu Şanlıurfa'da istihdam olanaklarının yetersizliği, kırsal kalkınma projelerinin sınırlılığı ve organize sanayi bölgelerinin gelişmemesi, genç işsizliğini kronik bir yapıya dönüştürmüştür. KOSGEB, İŞKUR gibi kurumların destek programları yeterince etkili uygulanamamakta, bu durum gençlerin üretim ve girişimcilik potansiyelini zayıflatmaktadır.

Bu sorunların tümü, kamu yönetiminde liyakat eksikliği, merkezi yönetimin bölgesel eşitliği sağlayamaması ve yerel idarelerin kapasite yetersizliği ile birleşerek Şanlıurfa halkının anayasal haklardan mahrum bırakılmasına yol açmaktadır. Vatandaş-devlet ilişkisi zedelenmekte; temel hizmetlerin aksaması, toplumsal huzuru ve refahı doğrudan tehdit eder hâle gelmektedir.

Bu bağlamda, Şanlıurfa'da yaşanan yapısal sorunların nedenlerinin, kamu hizmetlerinin hangi gerekçelerle etkin sunulmadığının, bölgesel kalkınma planlarının neden aksadığının tespit edilmesi; enerji, su, sağlık, eğitim, tarım, istihdam ve yerel kalkınma gibi alanlarda kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1250 Sgll

[illegible]